

✓
Ш 784.087(477)

Г 94

С. Гулак-Артемовський

ПІСНІ ТА ХОРИ

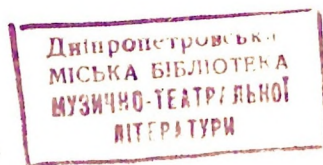
«МИСТЕЦТВО»

КИЇВ — 1963

С. ГУЛАК-АРТЕМОВСЬКИЙ

ПІСНІ ТА ХОРИ

Упорядкування, вступна стаття,
редакція та коментарі
Л. КАУФМАНА

«МИСТЕЦТВО»
Київ — 1963

78 C (C2) 1
Γ 94

ПІСЕННА І ХОРОВА ТВОРЧІСТЬ С. ГУЛАКА-АРТЕМОВСЬКОГО

Талановитий оперний співак і видатний український композитор Семен Степанович Гулак-Артемівський (1813—1873) відомий широкій громадськості, головним чином, як автор комічної опери «Запорожець за Дунаєм». Решта творів композитора була до останнього часу майже невідомою не лише широким колам любителів музики, але навіть і фахівцям.

Проте романсова, пісенна і хорова творчість завжди привертала увагу С. Гулака-Артемівського. Саме в цьому жанрі він почав свою композиторську діяльність. На жаль, перші твори композитора до нас не дійшли, але музика до вокально-хореографічного дивертисменту «Українське весілля», виконана вперше 18 липня 1851 року, тобто на самому початку композиторської діяльності С. Гулака-Артемівського, свідчить про його неабияку творчу винахідливість і технічну підготовленість.

Всі хорові та пісенні твори, які вміщені в цій збірці, друкуються вперше. Виняток складають пісні: «Стоїть явір над водою» і «Спать мені не хочеться», що були вперше надруковані ще за життя композитора. Решту творів було знайдено лише останнім часом.

Як солоспіви, так і хорові твори (в тому числі і вокально-хореографічний дивертисмент «Українське весілля») виявляють міцні зв'язки з українською народною пісенною творчістю, що згодом так яскраво відбилися в його опері «Запорожець за Дунаєм».

Слід відзначити, що С. Гулак-Артемівський, як композитор, що був переконливим послідовником творчих настанов М. Глінки, переніс його погляди і творчі вказівки на український національний ґрунт, і в цьому полягає новаторство музичної і, зокрема, вокально-хорової творчості С. Гулака-Артемівського.

Переважна більшість його пісень і хорів (виняток складає «Рыбачья песня» з драми «Кораблекрушители») пройнята справжнім подихом української пісні. Інтонаційна побудова і метроритмічна структура його вокально-хорових творів така, що часто буває важко відрізнити їх від справжньої народної творчості. В той же час, обробляючи народну мелодію, композитор не вдається до сліпого копіювання її, а творчо переусвідомлює пісню. Він вносить до пісні певні зміни не лише в її ладоритмічну структуру, але навіть і в мелодичну побудову, якщо ці зміни допомагають йому розкрити ті творчі завдання, що він їх поставив перед собою. Саме за таким принципом було створено музику до «Українського весілля», що складається з 5 хорових та 2 сольних вокальних номерів.

Слід відзначити, що перший хор, який входить до «Українського весілля» («Нуте швидко»), є єдиним оригінальним номером в цьому дивертисменті і був згодом використаний як один з танців в опері «Запорожець за Дунаєм». Решта номерів — це досить вільні обробки української народної піснетворчості.

Іноді С. Гулак-Артемівський користувався народним текстом для створення цілком оригінальних композицій. До числа таких піснених зразків можна віднести пісню «Стоїть явір над водою» або «Спать мені не хочеться», які вражають своїм справжнім народним колоритом. Перша з цих пісень була присвячена Т. Г. Шевченкові, а друга, написана для славетної співачки Д. Леонової, згодом послужила першоджерелом для народного варіанту цієї пісні, що тепер широко відомий по всій Україні.

Отже, не важко дійти до висновку, що у вокально-хоровій творчості, як і в опері «Запорожець за Дунаєм», С. Гулак-Артемівський виявив себе справжнім національним українським композитором, який збагатив своїми творами українську музичну культуру.

До збірки, крім вокально-хореографічного дивертисменту «Українське весілля», включені сольні та хорові пісні з солістом. В цих піснях репліки хору виписані в сольну партію, що дає змогу виконувати їх також і без хору.

Упорядник вважає, що подані в цій збірці твори знайдуть своїх виконавців як серед фахівців, так і серед численних любителів сольного і хорового співу. Вони безперечно збагатять нашу уяву про композиторську творчість одного з найталановитіших митців українського народу.

Леонід Кауфман

УКРАЇНСЬКЕ ВЕСІЛЛЯ

Вокально-хореографічний дивертисмент

Перекладення для співу
з супроводом фортепіано
Л. КАУФМАНА

ВСТУП

Andantino

The musical score is written for piano and consists of four systems of staves. The key signature has two flats (B-flat major), and the time signature is 3/4. The tempo is marked 'Andantino'. The first system features a dynamic range from *ff* (fortissimo) to *p* (piano). The second system includes a *ff* marking. The third system continues the melodic and harmonic development. The fourth system concludes the introduction with a final chord in the right hand and a sustained bass line.

НУТЕ ШВИДКО

Слова і музика С. ГУЛАКА-АРТЕМОВСЬКОГО

Allegretto

The musical score is written for piano and consists of four systems of music. Each system has a grand staff with a treble and bass clef. The key signature has two flats (B-flat major or D-flat minor), and the time signature is 2/4. The tempo is marked **Allegretto**. The score includes various musical notations such as eighth and sixteenth notes, rests, and dynamic markings: *p* (piano), *f* (forte), and *ff* (fortissimo). The piece concludes with a *p* (piano) marking in the final measure of the fourth system.

C.
A.
T.
Б.

Ну - те швид - ко,
Ну - те швид - ко,
Ну - те швид - ко,
Ну - те швид - ко,

f
p

ну - те швид - ко, му - зи - ки, за - грай - те, гей, ви, хлоп - ці,
ну - те швид - ко, му - зи - ки, за - грай - те, гей, ви, хлоп - ці,
ну - те швид - ко, му - зи - ки, за - грай - те, гей, ви, хлоп - ці,

гей, дів - ча - та, гар - но по - гу - ляй - те! Гей, ви, хлоп - ці,

гей, дів - ча - та, гар - но по - гу - ляй - те! Гей, ви, хлоп - ці,

гей, дів - ча - та, гар - но по - гу - ляй - те! 1.2.

гей, дів - ча - та, гар - но по - гу - ляй - те!

гей, дів - ча - та, гар - но по - гу - ляй - те!

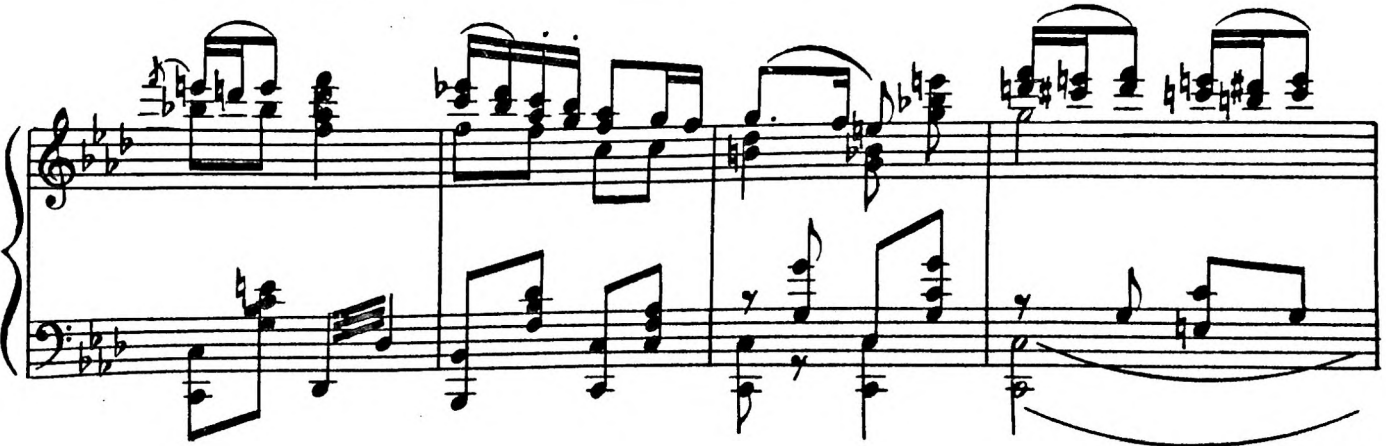
The first system of musical notation consists of two staves. The upper staff features a series of chords and eighth notes, while the lower staff provides a harmonic accompaniment with chords and eighth notes. A dynamic marking of *ff* (fortissimo) is placed above the lower staff, followed by a *p* (piano) marking. The system concludes with a repeat sign and a first ending bracket labeled "3."

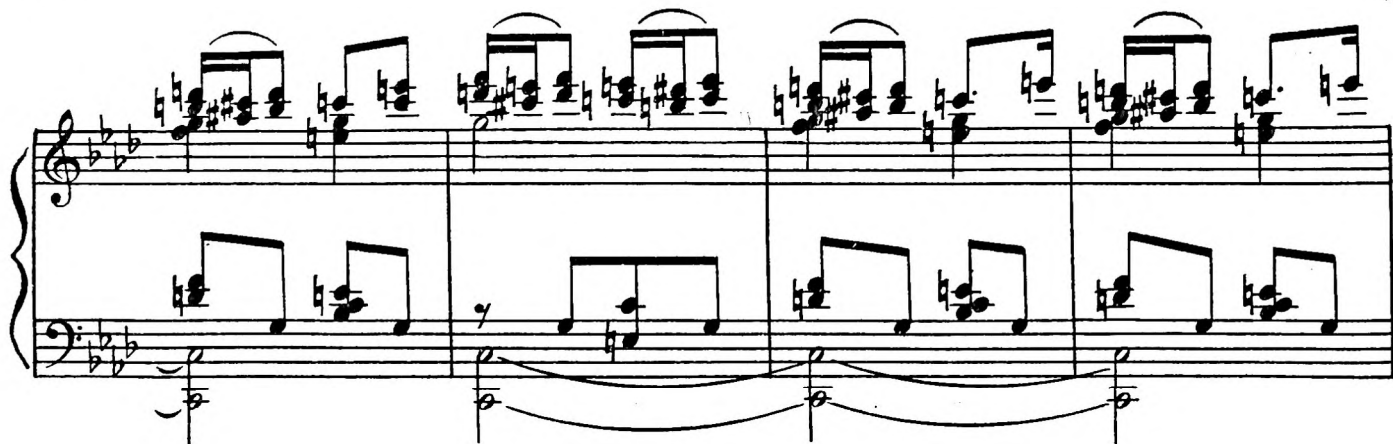
The second system of musical notation continues the piece. It features similar chordal textures in both staves. A dynamic marking of *f* (forte) is present. The system ends with a repeat sign and a first ending bracket labeled "3."

The third system of musical notation shows a continuation of the musical themes. The upper staff has more complex chordal structures, and the lower staff maintains a steady accompaniment. A dynamic marking of *ff* (fortissimo) is indicated. The system concludes with a repeat sign and a first ending bracket labeled "3."

The fourth system of musical notation is the final system on the page. It features a continuation of the musical themes, with a dynamic marking of *p* (piano) at the end. The system concludes with a repeat sign and a first ending bracket labeled "3."

Нуте швидко, нуте швидко,
Музики, заграйте,
Гей, ви, хлопці, гей, дівчата, } Двічі
Гарно погуляйте.

Веселітесь, заспіваймо,
Разом потанцюймо,
Молодую й молодого } Двічі
Ще й батьків вшануймо.

Нуте швидко, нуте хутко,
Раді заспівайте,
Молодую й молодого } Двічі
Піснею вітайте.

НА БЕРЕЖКУ У СТАВКА

Allegro

p

p

sf

Piano introduction in B-flat major, 4/4 time. The right hand features a series of chords and a melodic line, while the left hand plays a steady eighth-note accompaniment.

C.
A.

На бе - реж - ку у став - ка, на до - щеч - ці у млин - ка.

Т.

На бе - реж - ку у став - ка, на до - щеч - ці у млин - ка

Б.

Vocal staves for Soprano (C. A.), Tenor (Т.), and Bass (Б.). The lyrics are in Ukrainian. The music is in B-flat major, 4/4 time.

p

Piano accompaniment in B-flat major, 4/4 time. The right hand features a series of chords and a melodic line, while the left hand plays a steady eighth-note accompaniment.

хвар - тух пра - ла дів - чи - на, плес - ка_лась, як риб - чи - на,

хвар - тух пра - ла дів - чи - на, плес - ка_лась, як риб - чи - на,

The first system consists of three staves. The top two staves are vocal staves in G major (one sharp) with lyrics in Ukrainian. The bottom staff is a piano accompaniment in G major, featuring a steady eighth-note bass line and chords in the right hand.

(sf)

(sf)

The second system consists of two staves for piano accompaniment. The right hand features a melodic line with slurs and accents, while the left hand provides a harmonic foundation with chords and moving lines. Dynamic markings *(sf)* are present at the beginning of each staff.

(p) та й у_па - ла в став не - бо - га, і не_ма - є тут ні - ко - го,

(p) та й у_па - ла в став не - бо - га, і не_ма - є тут ні - ко - го,

(p)

The third system consists of three staves. The top two staves are vocal staves with lyrics in Ukrainian. The bottom staff is a piano accompaniment. Dynamic markings *(p)* are present at the beginning of each staff.

The fourth system consists of two staves for piano accompaniment. The right hand features a melodic line with slurs and accents, while the left hand provides a harmonic foundation with chords and moving lines.

та ні-ко-му під-біг-ти, щоб дів-чи-ну ви-тяг-ти.

та ні-ко-му під-біг-ти, щоб дів-чи-ну ви-тяг-ти.

Дів-чи-на у-род-ли-ва, ру-м'я-на, чор-но-бри-ва,

Дів-чи-на у-род-ли-ва, ру-м'я-на, чор-но-бри-ва,

p

о - чень - ки як я - сень - ки, гу - бонь - ки як ро - жень - ки,

о - чень - ки як я - сень - ки, гу - бонь - ки як ро - жень - ки,

ру - чень - ки бі - ле - сень - кі, ні - жень - ки ма - ле - сень - кі,

ру - чень - ки бі - ле - сень - кі, ні - жень - ки ма - ле - сень - кі,

Дніпропетровська
міська бібліотека
музично-театральної
літератури

14294

гар - на_я, як кві - точ - ка, ве - се_ла, як ри - боч - ка.

гар - на_я, як кві - точ - ка, ве - се_ла, як ри - боч - ка.

f

The musical score is written in G major (one flat) and 4/4 time. It consists of four systems. The first system contains two vocal staves and a piano accompaniment. The vocal staves have lyrics in Ukrainian. The piano accompaniment features a melody in the right hand and a bass line in the left hand. The second system continues the vocal and piano parts. The third system shows the piano part with a melodic line in the right hand and a bass line in the left hand. The fourth system continues the piano part, with a forte dynamic marking (*f*) in the right hand.

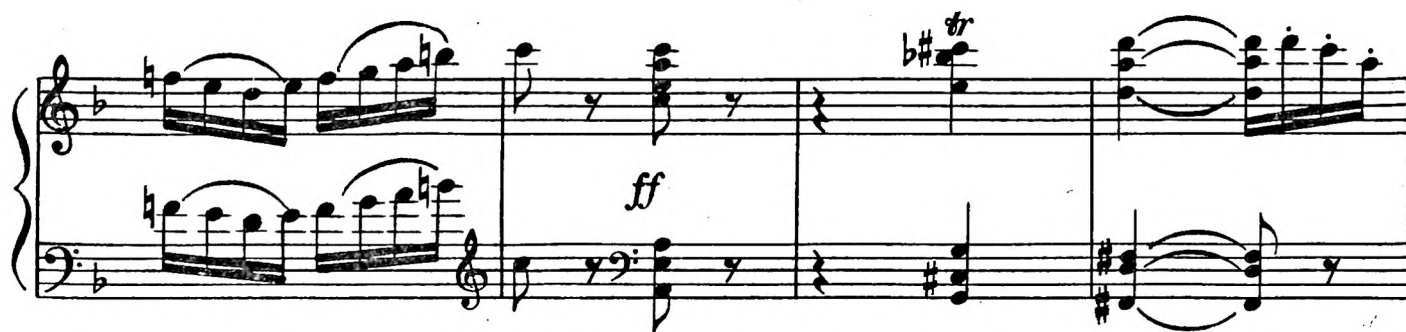

The first system of musical notation consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one flat (B-flat). It begins with a whole rest, followed by a series of eighth and sixteenth notes, and ends with a double bar line. The lower staff is in bass clef with a key signature of one flat. It begins with a whole rest, followed by a series of eighth and sixteenth notes, and ends with a double bar line.

Allegro

The second system of musical notation consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one flat. It begins with a whole rest, followed by a series of eighth and sixteenth notes, and ends with a double bar line. The lower staff is in bass clef with a key signature of one flat. It begins with a whole rest, followed by a series of eighth and sixteenth notes, and ends with a double bar line. The dynamic marking *ff* is present in the lower staff.

The third system of musical notation consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one flat. It begins with a whole rest, followed by a series of eighth and sixteenth notes, and ends with a double bar line. The lower staff is in bass clef with a key signature of one flat. It begins with a whole rest, followed by a series of eighth and sixteenth notes, and ends with a double bar line. The dynamic marking *ff* is present in the lower staff. A trill marking *tr* is present in the upper staff.

The fourth system of musical notation consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one flat. It begins with a whole rest, followed by a series of eighth and sixteenth notes, and ends with a double bar line. The lower staff is in bass clef with a key signature of one flat. It begins with a whole rest, followed by a series of eighth and sixteenth notes, and ends with a double bar line.

The fifth system of musical notation consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one flat. It begins with a whole rest, followed by a series of eighth and sixteenth notes, and ends with a double bar line. The lower staff is in bass clef with a key signature of one flat. It begins with a whole rest, followed by a series of eighth and sixteenth notes, and ends with a double bar line.

На бережку у ставка,
 На дощечці у млинка
 Хвартух прала дівчина,
 Плескалась, як рибчина,
 Та й упала в став небога,
 І немає тут нікого,
 Та нікому підбігти,
 Щоб дівчину витягти.
 Дівчина уродлива,
 Рум'яна, чорнобрива,
 Оченьки як ясенки,
 Губоньки як роженки,
 Рученьки білесенькі,
 Ніженьки малесенькі,
 Гарная, як квіточка,
 Весела, як рибочка.

Кричить «пробі» її мати,
 Щоб дівчину врятувати,
 Каже, що за працю тую
 Я дівчину подарую.
 Як козак тут враз з'явився,
 Він в ставочок опустився,
 Ой він дуже працював,
 Як дівчину рятував.
 Козак той уродливий,
 Рум'яний, жартівливий,
 Вусоньки чорнесенькі,
 Зубоньки білесенькі,
 Чубчик — той круглесенький,
 Та й жупан сінесенький,
 Гарна доленька в нього,
 Буде дівчина його.

БИЛА ЖІНКА МУЖИКА

Allegro

ff

mf

С.
А.
Т.
Б.

Би - ла жін - ка му - жи - ка, за чуп - ри - ну взяв - ши,

Би - ла жін - ка му - жи - ка, за чуп - ри - ну взяв - ши,

mf

шо він їй не по - кло - нивсь, ще й ша - поч - ку зняв - ши, ще й, ще й,

шо він їй не по - кло - нивсь, ще й ша - поч - ку зняв - ши, ще й, ще й,

ще й, ще й,

ще й, ще й, ще й ша - поч - ку зняв - ши, ще й, ще й,

ще й, ще й, ще й ша - поч - ку зняв - ши, ще й, ще й,

ще й, ще й, ще й, ще й,

ше й, ше й, ше й ша - поч - ку зняв - ши.

ше й, ше й, ше й ша - поч - ку зняв - ши.

ше й, ше й,

sf sf

sf sf sf sf

Andante

Била жінка мужика,
 За чуприну взявши,
 Що він їй не поклонивсь,
 Ще й шапочку знявши,
 Ще й, ще й, ще й, ще й, } Двічі
 Ще й шапочку знявши.

Била жінка мужика,
 Пішла позивати,
 Присудили мужику
 Ще й жінку прохати.
 Ще й, ще й, ще й, ще й, } Двічі
 Ще й жінку прохати.

Сидить жінка на припічку,
 Ноги підібгавши,
 Стоїть мужик у порога,
 Ще й шапочку знявши.
 Ще й, ще й, ще й, ще й, } Двічі
 Ще й шапочку знявши.

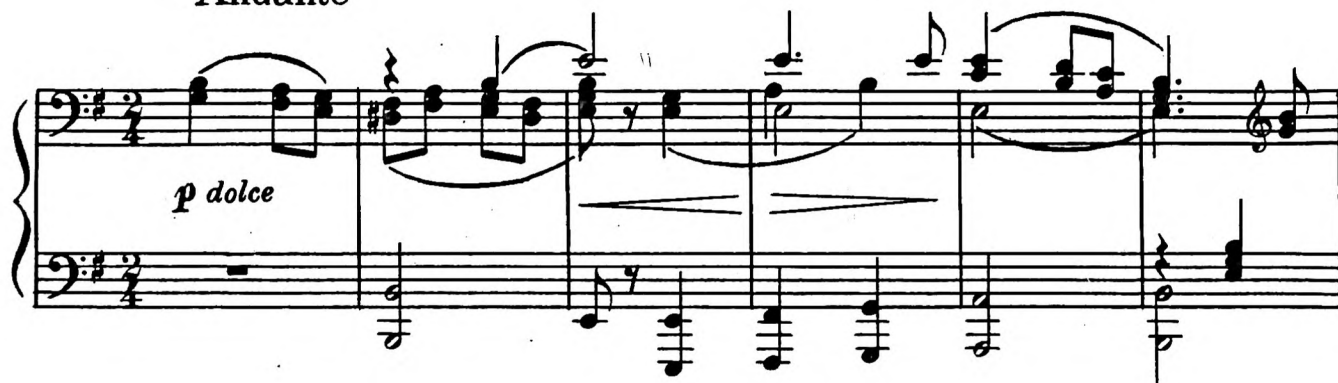
Прости ж мене, моя мила,
 Що ти мене била,
 Куплю тобі корець меду,
 Коновочку пива.
 Ще й, ще й, ще й, ще й, } Двічі
 Коновочку пива.

Ой від пива болить спина,
 А від меду — голова,
 Купи мені горілочки,
 Щоб весела я була.
 Щоб, щоб, щоб, щоб, } Двічі
 Щоб весела я була.

ОЙ НА ГОРІ ТА ЖЕНЦІ ЖНУТЬ

(Пісня запорожця-бандуриста)

Andante

p dolce

The piano introduction is in 2/4 time, key of D major. It features a melody in the right hand with a slur over the first four measures and a repeat sign. The left hand provides a harmonic accompaniment with chords and single notes.

Ой на го - рі та жен - ці жнуть, ой на

The first vocal entry begins with the lyrics "Ой на го - рі та жен - ці жнуть, ой на". The melody is in the right hand, and the piano accompaniment continues in the left hand.

го - рі та жен - ці жнуть. А по під го - ро - ю, по під зе - ле -

The second vocal entry continues the melody with the lyrics "го - рі та жен - ці жнуть. А по під го - ро - ю, по під зе - ле -". The piano accompaniment features a more active bass line in the right hand.

-но - ю ко - за - ки йдуть. А по - під го - ро - ю,

по - під зе - ле - но - ю ко - за - ки йдуть.

Ой на горі та женці жнуть. (2)

А попід горою,
Попід зеленою } Двічі
Козаки йдуть:

Попереду Дорошенко (2)

Веде своє військо,
Військо запорізьке } Двічі
Хорошенько.

А позаду Сагайдачний, (2)

Що проміняв жінку
На тютюн та люльку, } Двічі
Необачний!

«Мені з жінкою не возиться, (2)

А тютюн та люлька
Козаку в дорозі } Двічі
Знадобиться.

Гей, хто в лісі, озовися! (2)

Та викрешем вогню,
Та затягнем люльки, — } Двічі
Не журися!»

ОЙ ЗА ГАЕМ, ГАЕМ

Piano introduction in D major, 2/4 time. The right hand features a melodic line with eighth and sixteenth notes, while the left hand plays a simple bass line. Dynamics range from piano (*p*) to forte (*f*).

Continuation of the piano introduction. The right hand has a more complex texture with many beamed sixteenth notes, and the left hand continues with a steady bass line.

C.
A.
T.
Б.

Ой за га - ем, га - ем,
Ой за га - ем, га - ем,

Piano accompaniment for the vocal parts. It features a complex right hand with many beamed sixteenth notes and a steady bass line in the left hand.

га - єм зе - ле - нєнь - ким, там о - ра - ла дів - чи - нонь - ка

га - єм зе - ле - нєнь - ким, там о - ра - ла дів - чи - нонь - ка

The first system of the musical score consists of three vocal staves (Soprano, Alto, and Bass) and a piano accompaniment. The key signature is D major (two sharps). The vocal parts have lyrics in Ukrainian. The piano accompaniment features a steady eighth-note bass line and chords in the right hand.

во - ли - ком сі - рень - ким. Там о - ра - ла дів - чи - нонь - ка

во - ли - ком сі - рень - ким. Там о - ра - ла дів - чи - нонь - ка

The second system continues the musical score. It maintains the same key signature and structure as the first system. The vocal parts continue with their respective lyrics, and the piano accompaniment provides harmonic support with consistent rhythmic patterns.

Two vocal staves in D major (two sharps). The lyrics are: во - ли - ком сі - рень - ким. The music consists of eighth and quarter notes, with a repeat sign at the end of the first phrase.

Piano accompaniment for the first system. The right hand features chords and moving lines, while the left hand plays a steady eighth-note bass line. A *mf* (mezzo-forte) dynamic marking is present in the second measure.

Piano accompaniment for the second system. The right hand continues with melodic and harmonic lines, and the left hand maintains the eighth-note bass line with some chordal support.

Piano accompaniment for the third system. The right hand features more complex melodic passages with slurs, and the left hand continues the bass line with occasional chords. The system concludes with a double bar line.

Ой за гаєм, гаєм,
Гаєм зелененьким,
Там орала дівчинонька } Дівчі
Воликом сіреньким.

Орала, орала,
Не вміла гукати
Та й найняла козаченька } Дівчі
На скрипочку грати.

Козаченько грає,
Бровами моргає...
Вража ж його сила знає, } Дівчі
На що він моргає:

Чи на мої воли,
А чи на корови,
Чи на моє біле личко, } Дівчі
Чи на чорні брови?

Воли та корови
Усі поздиhaють,
Біле личко, чорні брови } Дівчі
Повік не злиняють!

ОЙ НЕ ХОДИ, ГРИЦЮ

(Пісня нареченої)

[Помірно]

Ой не хо - ди, Гри - цю, та й на ве - чор - ни - ці, бо на ве - чор -

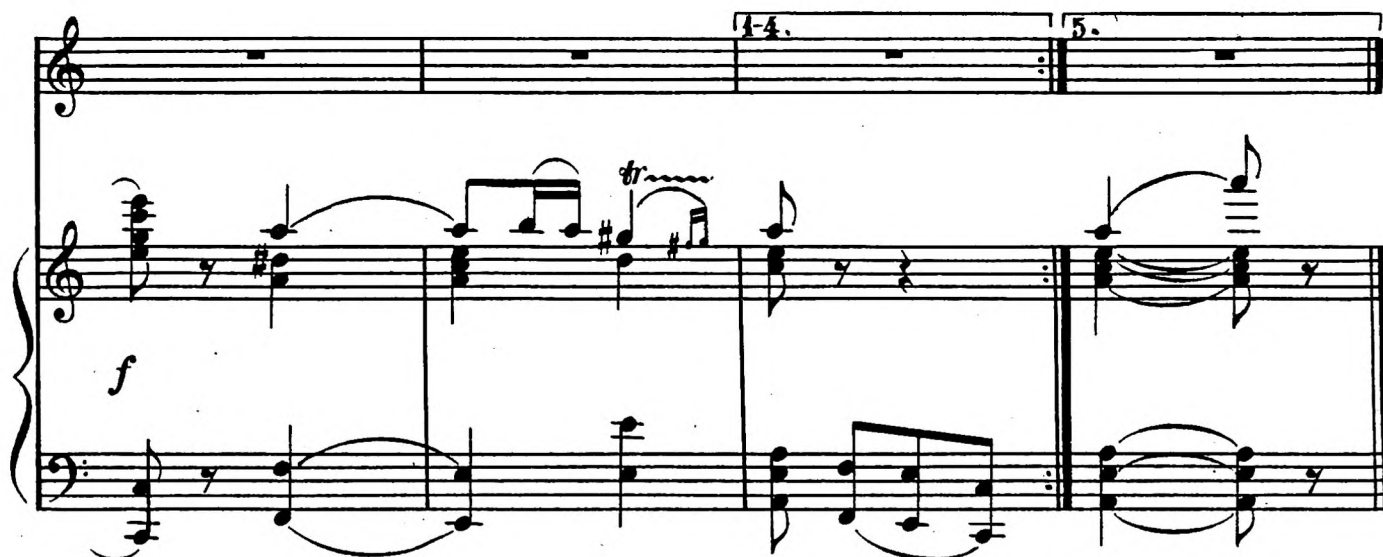
- ни - цях дів - ки ча - рів - ни - ці, Од - на дів - чи - на

чор - но - бри - ва - я, та й ча-рів - ни - чень - ка спра - вед - ли-

-ва - я. Од - на дів - чи - на чор - но-бри - ва - я,

та й ча-рів - ни - чень - ка спра - вед - ли - ва - я.

p

Ой не ходи, Грицю, та й на вечорниці,
 Бо на вечорницях дівки чарівниці.
 Одна дівчина чорнобривая,
 Та й чарівниченька справедливая. } Дівчи

У неділю рано зіллячко копала,
 А у понеділок переполоскала,
 Прийшов вівторок — зілля зварила,
 А в середу рано Гриця отруїла. } Дівчи

Як прийшов четвер, то вже Гриць помер,
 А прийшла п'ятниця — поховали Гриця.
 А в суботу рано мати дочку била:
 «Ой нащо ж ти, доню, Гриця отруїла?» } Дівчи

«Ой мамо, мамо, Гриць жалю не має,
 Нащо ж Гриць, мамо, разом двох кохає?
 Нехай же не буде ні тій, ні мені,
 Нехай достанеться Гриць сирій землі. } Дівчи

Оце ж тобі, Грицю, я так ізробила,
 Що через тебе мене мати била!
 Оце ж тобі, Грицю, за тее заплата —
 Із чотирьох дощок дубовая хата. } Дівчи

ОЙ ПОСІЯВ МУЖИК ТА Й У ПОЛІ ЯЧМІНЬ

(Фінальний хор)

Presto

С. А. Т. Б.

mf

Ой по-сі - яв му-жик та й у по -

mf

mf

-лі яч - мінь, му-жик ка - же - яч - мінь, жін - ка ка - же - греч - ка!

He mov me - ni ni slo - vec - ka, ne - xai bu - de grech - ka,

The first system of the musical score consists of four staves. The top staff is a vocal line in G major (one sharp) and 2/4 time, with lyrics in Ukrainian. The second and third staves are piano accompaniment, with the right hand playing chords and the left hand playing a simple bass line. The fourth staff continues the piano accompaniment with a more active bass line. A fermata is placed over the first two measures of the piano part.

ne - xai, ne - xai, ne - xai, ne - xai, ne - xai bu - de grech - ka!

The second system of the musical score also consists of four staves. The vocal line continues with the lyrics. The piano accompaniment features a more active bass line in the fourth staff, with a repeat sign at the end of the system.

Ой посіяв мужик та й у полі ячмінь,
 Мужик каже — ячмінь, жінка каже — гречка!
 Не мов мені ні словечка, нехай буде гречка!
 Нехай, нехай, нехай, нехай, нехай буде гречка!

Ой уже ж той ячмінь та й у полі зійшов,
 Мужик каже—ячмінь, жінка каже—гречка... і т. д.

Ой уже ж той ячмінь та й у полі поспів,
 Мужик каже—ячмінь, жінка каже—гречка... і т. д.

Ой уже ж той ячмінь на ниві пожали,
 Мужик каже—ячмінь, жінка каже—гречка... і т. д.

Ой уже ж той ячмінь пов'язали в снопи,
 Мужик каже—ячмінь, жінка каже—гречка... і т. д.

Ой уже ж той ячмінь перемолотили,
 Мужик каже—ячмінь, жінка каже—гречка... і т. д.

Ой уже ж той ячмінь в солод поростили,
 Мужик каже—ячмінь, жінка каже—гречка... і т. д.

Та вже з того солоду пива наварили,
 Мужик каже — пиво, жінка каже — диво!
 Не мов мені ні словечка, нехай буде диво!
 Нехай, нехай, нехай, нехай, нехай, буде диво!

Ой зазвав той мужик та й до себе гостей,
 Мужик каже — гості, жінка каже — люди!
 Не мов мені ні словечка, нехай будуть люди!
 Нехай, нехай, нехай, нехай, нехай будуть люди!

ПІСНІ

БИЛА ЖІНКА МУЖИКА

Allegro

ff

mf

Би - ла жі́н - ка му - жи - ка, за чуп - ри - ну взяв - ши,

mf

що він їй не по _ кло _ нивсь, ще й ша _ поч _ ку зняв _ ши.

Ще й, ще й, ще й, ще й, ще й ша _ поч _ ку зняв _ ши.

Ще й, ще й, ще й, ще й ша _ поч _ ку зняв _ ши.

Била жінка мужика,
 За чуприну взявши,
 Що він їй не поклонивсь,
 Ще й шапочку знявши,
 Ще й, ще й, ще й, ще й,
 Ще й шапочку знявши.
 Ще й, ще й, ще й,
 Ще й шапочку знявши.

Била жінка мужика,
 Пішла позивати,
 Присудили мужику
 Ще й жінку прохати.
 Ще й, ще й, ще й, ще й,
 Ще й жінку прохати.
 Ще й, ще й, ще й,
 Ще й жінку прохати.

Сидить жінка на припічку,
 Ноги підбгавши,
 Стоїть мужик у порога,
 Ще й шапочку знявши.
 Ще й, ще й, ще й, ще й,
 Ще й шапочку знявши.
 Ще й, ще й, ще й,
 Ще й шапочку знявши.

Прости ж мене, моя мила,
 Що ти мене била,
 Куплю тобі корець меду,
 Коновочку пива.
 Ще й, ще й, ще й, ще й
 Коновочку пива.
 Ще й, ще й, ще й.
 Коновочку пива.

Ой від пива болить спина,
 А від меду — голова,
 Купи мені горілочки,
 Щоб весела я була.
 Щоб, щоб, щоб, щоб,
 Щоб весела я була.
 Щоб, щоб, щоб,
 Щоб весела я була.

ОЙ ЛЕТИЛА ЗОЗУЛЕНЬКА

(з комедії «Ніч напередодні Іванова дня»)

Слова і музика С. ГУЛАКА-АРТЕМОВСЬКОГО

Moderato

p

mf

Ой ле - ті - ла зо - зу - лень - ка,

сі - ла на ка - ли - ні та й ку - ва - ла, ря - бе - сень - ка,

дов _ гий вік дів _ чи _ ні. Ку - ку, ку - ку, ку - ку, ку - ку,

С. А. Ку - ку, ку - ку, ку - ку, ку - ку,

Т. Б.

сі _ ла на ка _ ли _ ні та й ку - ва _ ла,

сі _ ла на ка _ ли _ ні та й ку - ва _ ла,

ря — бе — сень — ка, дов — гий вік дів — чи — ні.

ря — бе — сень — ка, дов — гий вік дів — чи — ні.

Ой летіла зозуленька, сіла на калині
 Та й кувала, рябесенька, довгий вік дівчині.¹⁾
 Ку-ку, ку-ку, ку-ку, ку-ку, сіла на калині
 Та й кувала, рябесенька, довгий вік дівчині. } Двічі

Прилетіла зозуленька пшеницю клювати
 Та й бажала дівчиноньці повік щастя мати.²⁾
 Ку-ку, ку-ку, ку-ку, ку-ку, почала кувати
 Та й бажала дівчиноньці повік щастя мати. } Двічі

— Ти, дівчино чорнобрива, козака чекаєш,³⁾
 Ой як знайдеться твій любий, щастя з ним пізнаєш.
 Ку-ку, ку-ку, ку-ку, ку-ку, козака чекаєш,
 Ой як знайдеться твій любий, щастя з ним пізнаєш. } Двічі

Полетіла зозуленька з лісу через поле,
 А дівчинонька чекає на щасливу долю.
 Ой кує, кує зозуля, щастя провіщає,
 Дівчинонька молодая милого чекає. } Двічі

1) У С. Гулака-Артемовського цей рядок викладено так:
 „Кукувала, рябесенька, сто літ господині“.

2) У С. Гулака-Артемовського цей рядок має такий вигляд:
 „Кукувала наші пані сто літ панувати“.

3) У С. Гулака-Артемовського третя та четверта строфи
 відсутні.

РЫБАЦКАЯ ПЕСНЯ

з драми «Кораблекрушители»

Слова і музика С. ГУЛАКА-АРТЕМОВСЬКОГО

[Allegretto]

ff

ff *sf*

Мрак и бу-рю, ве-тер, гром мы на по-мощь при-зо-вем,

Т.
Хор
Б.

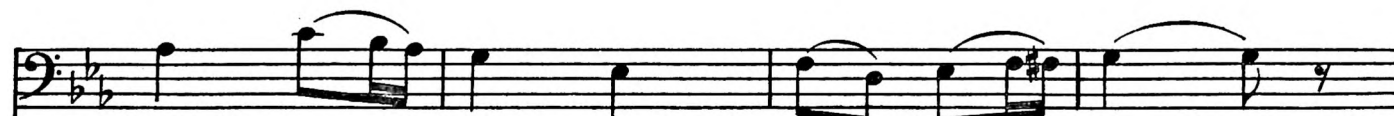
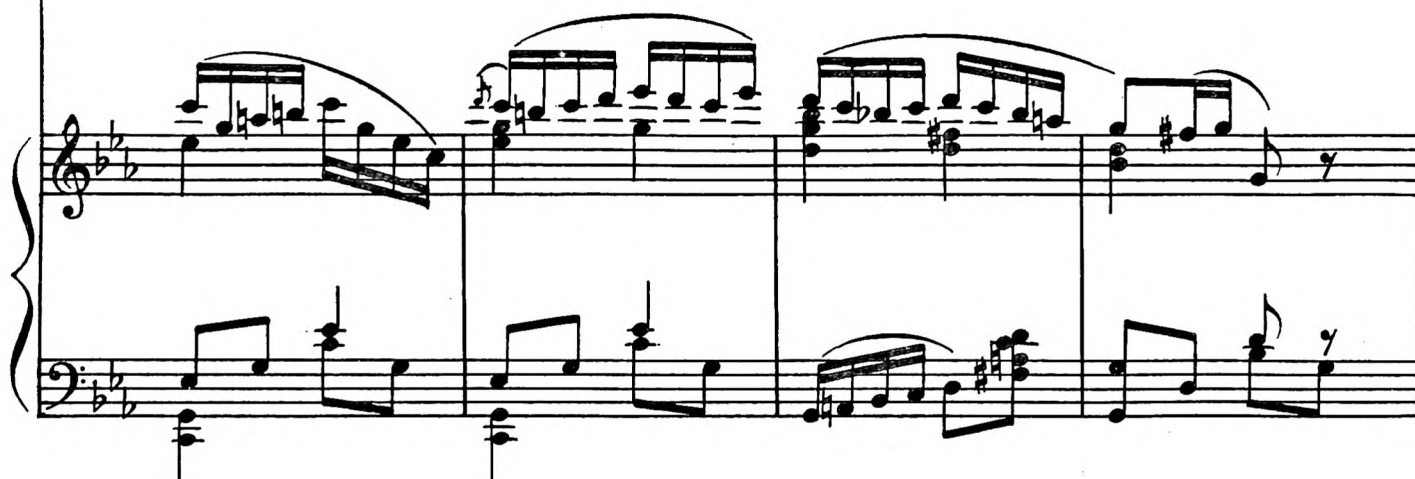
Мрак и бу-рю, ве-тер, гром мы на по-мощь при-зо-вем,

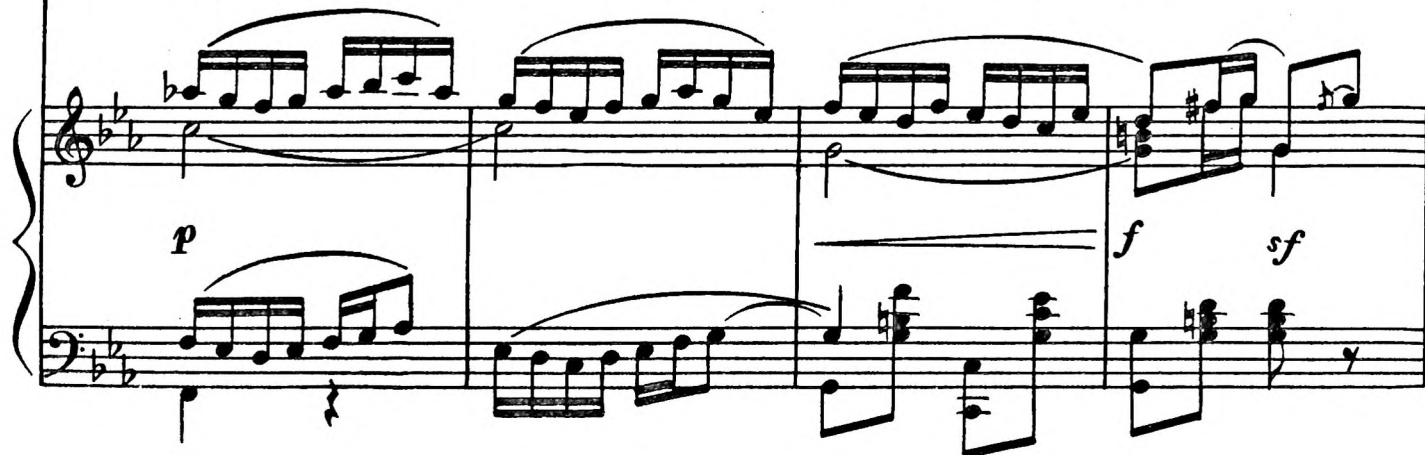
пусть бу - шу - ют и шу - мят, вол - ны пусть на бе - рег мчат.

пусть бу - шу - ют и шу - мят, вол - ны пусть на бе - рег мчат.

Дру - ги, лю - бит бу - ря нас,

на - сту - пил ра - бо - ты час,

p

rit.

Detailed description: This system contains the first vocal phrase and the beginning of the piano accompaniment. The vocal line is in a bass clef with a key signature of two flats (B-flat major). The piano accompaniment consists of two staves, with the right hand playing a melodic line of eighth notes and the left hand providing harmonic support with chords and moving lines. Dynamics include piano (*p*) and a tempo change to *rit.* (ritardando).

дру - ги, лю - бит бу - ря нас, на - сту - пил ра - бо - ты час,

дру - ги, лю - бит бу - ря нас, на - сту - пил ра - бо - ты час,

Detailed description: This system contains the second vocal phrase and the continuation of the piano accompaniment. The vocal line continues with the same melodic pattern. The piano accompaniment maintains its rhythmic and harmonic structure. The lyrics are repeated for both the vocal and piano parts.

ff a tempo

Detailed description: This system contains the final vocal phrase and the concluding piano accompaniment. The vocal line ends with a final note. The piano accompaniment concludes with a series of chords and moving lines. The dynamics include fortissimo (*ff*) and a tempo change to *a tempo* (return to the original tempo).

ве - тер пес - ню нам по - ет, мо - ре нам до - бы -

ве - тер пес - ню нам по - ет, мо - ре нам до - бы -

ff *più ff*

Moderato

-чу шлет. О ве - тер, на - дуй па - ру - са ты пол - не - е, ла -
мо - ре, о мо - ре, к те - бе мы взы - ва - ем, по -

-чу шлет. *Fine*

Fine *mf*

дья по волнам пусть несутся быстрее, пусть море бушует, силь-мочь в нашей ловле тебе призываем, чтобы наши лодки не бо-

ней за-вы-ва-ет, пусть все - ти бо - га-тый у - лов направляет, пусть
- я - лись не-нас-тя, чтоб мо - ре да - ло нам бо - гат - ство и сча-стье, чтоб

мо - ре бу - шу - ет, силь - ней за - вы - ва - ет, пусть в се - ти бо - га - тый у -
на - ши ла - ды не бо - я - лись не - нас - тья, чтоб мо - ре да - ло нам бо -

-лов на прав_ля_ет. Сна - деж - дой без стра_ха гля - дим мы впе_ред, ведь
 -гатство и счастье, чтоб мы воз_вра_ти_лись с до - бы_чей до_мой и

мо - ре от_важ - ных так власт - но зо - вет, Так
 сме - ло всту_пи - ли на бе - рег род - ной, на

власт - но зо - вет, так власт - но зо - вет.
 бе - рег род - ной, на бе - рег род - ной.

Мрак и бурю, ветер, гром
 Мы на помощь призовем,
 Пусть бушуют и шумят,
 Волны пусть на берег мчат.
 Други, любит буря нас, } 2 раза
 Наступил работы час,
 Ветер песню нам поет,
 Море нам добычу шлет.

О ветер, надуй паруса ты полнее,
 Ладьи по волнам пусть несутся быстрее,
 Пусть море бушует, сильнее завывает, } 2 раза
 Пусть в сети богатый улов направляет.
 С надеждой без страха глядим мы вперед,
 Ведь море отважных так властно зовет.
 Так властно зовет,
 Так властно зовет.

Мрак и бурю, ветер, гром
 Мы на помощь призовём,
 Пусть бушуют и шумят,
 Волны пусть на берег мчат.
 Други, любит буря нас, } 2 раза
 Наступил работы час,
 Ветер песню нам поет,
 Море нам добычу шлет.

О море, о море, к тебе мы взываем,
 Помочь в нашей ловле тебя призываем,
 Чтоб наши ладьи не боялись ненастья, } 2 раза
 Чтоб море дало нам богатство и счастье,
 Чтоб мы возвратились с добычей домой
 И смело вступили на берег родной,
 На берег родной,
 На берег родной.

Мрак и бурю, ветер, гром
 Мы на помощь призовём,
 Пусть бушуют и шумят,
 Волны пусть на берег мчат.
 Други, любит буря нас, } 2 раза
 Наступил работы час,
 Ветер песню нам поет.
 Море нам добычу шлет.

Присвячується Т. Г. Шевченкові

СТОІТЬ ЯВІР НАД ВОДОЮ

Andante

p

f

mf

Сто - їть я - вір над во - до - ю,

1) У виданні Ф. Стелловського це місце викладено так:

в во - ду по - хи - лив - ся, На ко - за - ка не - до - лень - ка,

ко - зак за - жу - рив - ся, на ко - за - ка не - до - лень - ка, ко - зак за - жу -

2) У виданні Ф. Стелловського цей і слідуючі такти мають такий вигляд:

- лив - ся, на ко - за - ка не - до - лень - ка

рив - ся.

Стоїть явір над водою,
 В воду похилився.
 На козака недоленька, } Двічі
 Козак зажурився.

Не хилися, явороньку,
 Ще ти зелененький!
 Не журися, козаченьку, } Двічі
 Ще ти молоденький!

Не рад явір хилитися, —
 Вода корні мие;
 Не рад козак журитися, } Двічі
 Та серденько ние!

СПАТЬ МЕНІ НЕ ХОЧЕТЬСЯ

Allegro*mf*

Спать ме - ні не хо - четься, і сон ме - не

*f**mf*

не бе - ре, що ні - ко - му при - го - лу - бить мо - ло - ду -

Pochissimo meno mosso

- ю ме - не. Не - хай ме - не той го - лу - бить, той, хто вір - но

1)

1) У виданні 1861 року це місце викладено так:

ме - не лю - бить, не - хай ме - не той ко - ха - є, хто ко - хан - ня

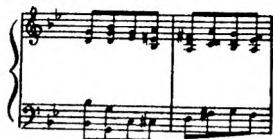
в сер - ці ма - є. Ох, ох, ох, ох!

Tempo I

Не - хай ме - не той ко - ха - є, хто ко - хан - ня ма - є!

f *ten.* *colla parte*

2) У виданні 1881 року це місце викладено так:

3) У С. Гулака-Артемівського тут:

Спать мені не хочеться,
 І сон мене не бере,
 Що нікому приголубить
 Молодую мене.
 Нехай мене той голубить,
 Той, хто вірно мене любить,
 Нехай мене той кохає,
 Хто кохання в серці має.
 Ох, ох, ох, ох!
 Нехай мене той кохає,
 Хто кохання має!

Дбай, мамо, на верстати,
 Дбай, мамо, рушники,
 А я вийду виглядати,
 Чи не йтимуть козаки;
 Пусти ж мене, моя мати,
 На вулицю погуляти,
 На вулицю погуляти,
 Коли хочеш зятя мати...
 Ох, ох, ох, ох!
 Пусти ж мене, моя мати,
 Пусти ж погуляти.

Де б то я повстрічала
 Чорнобривого мого,
 Я б йому розказала,
 Що горенько без нього;
 Прийди, прийди, мій миленький,
 Прийди, гляну на брівоньки,
 Що колись я цілувала
 І матері не сказала...
 Ох, ох, ох, ох!
 Прийди, прийди, мій миленький,
 Гляну на брівоньки.

4) У С. Гуляка-Артемівського цей такт викладений так:

ПРИМІТКИ

«УКРАЇНСЬКЕ ВЕСІЛЛЯ» — вокально-хореографічний дивертисмент, створений на початку 1851 р. Вперше виконаний на сцені Александрінського театру 18 липня 1851 року. Оркестрований К. Лядовим. Перекладення для співу з фортепіано зроблено відповідно до оркестрової партитури. (Друкується вперше).

«БИЛА ЖІНКА МУЖИКА». Обробка української народної пісні для середнього голосу (баритон) з фортепіано. Написана на початку 1851 року, вперше виконана на сцені Александрінського театру в Петербурзі 30 квітня 1851 року під час бенефісу артиста О. Славіна. (Друкується вперше).

«ОИ ЛЕТИЛА ЗОЗУЛЕНЬКА». Пісня С. Гулака-Артемівського з комедії-водевілю «Ніч напередодні Іванова дня». Написана в період між 21 листопада 1851 р. і 25 травня 1852 р. Перше виконання відбулось на сцені Александрінського театру в Петербурзі під час прем'єри комедії, поставленої в бенефіс С. Гулака-Артемівського 26 травня 1852 року. (Друкується вперше).

«РЫБАЦКАЯ ПЕСНЯ» з драми «Кораблекрушители» для соліста (баритон) і чоловічого хору. Перше виконання пісні відбулось 11 травня 1853 року на сцені Александрінського театру під час бенефісу режисера О. Краюшкіна. (Друкується вперше).

«СТОІТЬ ЯВІР НАД ВОДОЮ». Пісня для середнього голосу в супроводі фортепіано. Слова народні. Присвячена Т. Г. Шевченкові і була одним з найулюбленіших творів поета. Написана влітку 1858 року. Вперше виконана автором у водевілі І. Котляревського «Москаль-чарівник», на сцені Александрінського театру 19 серпня 1858 року. Рукопис пісні С. Гулака-Артемівського втрачений. Нотний текст наводиться за друкованим примірником першого видання пісні, виданої фірмою Ф. Стелловського в Петербурзі в 1860 році.

«СПАТЬ МЕНІ НЕ ХОЧЕТЬСЯ». Пісня для голосу з фортепіано. Написана для Д. Леонової, яка виступала в ролі Тетяни і виконувала цю пісню у водевілі І. Котляревського «Москаль-чарівник». Перше виконання відбулось 19 вересня 1861 року на сцені Маріїнського театру в Петербурзі. Рукопис втрачений. Нотний текст наводиться за друкованим примірником. Перше видання було здійснене накладом автора в 1861 році.

З М І С Т

	Стор.
Л. Кауфман. Пісенна і хорова творчість С. Гулака-Артемовського	3
Українське весілля	
Вступ	7
Нуте швидко. Слова і музика С. Гулака-Артемовського	8
На бережку у ставка. Українська народна пісня	13
Била жінка мужика. Українська народна пісня	22
Ой на горі та женці жнуть. (Пісня запорожця-бандуриста). Українська народна пісня	26
Ой за гаєм, гаєм. Українська народна пісня	29
Ой не ходи, Грицю. (Пісня нареченої). Українська народна пісня	33
Ой посіяв мужик та й у полі ячмінь. (Фінальний хор). Українська народна пісня	36
Пісні	
Била жінка мужика. Українська народна пісня	41
Ой летіла зозуленька. З комедії «Ніч напередодні Іванова дня». Слова і музика С. Гулака-Артемовського	44
Рыбацкая песня. З драми «Кораблекрушители». Слова і музика С. Гулака-Артемовського	47
Стоїть явір над водою. Слова народні. Музика С. Гулака-Артемовського	54
Спать мені не хочеться. Слова народні. Музика С. Гулака-Артемовського	57
Примітки	60

Дніпропетровська
 міська бібліотека
 музично-театральної
 літератури

Редактор *Я. Зирянов*
Технічний редактор *Т. Олексієнко*
Коректор *Є. Лур'є*

Гулак-Артемовский Семен Степанович
ПЕСНИ И ХОРЫ
(На украинском и русском языках)

БФ 01019. Здано на виробництво 7.XII-62 р. Підписано до друку
5.II-63 р. Формат 60×92¹/₈. Пап. арк. 4. Фізично-друк. арк 8.
Зам. 1529. Тираж 2000.

Ф-ка офсетного друку Головопідграфвидаву Міністерства культури
УРСР. м. Київ, вул. Фрунзе, 51-а.

80 коп.

0832